

8. Lecke: Webáruházal kapcsolatos alapismeretek

Az elektronikus kereskedelem végzéséhez szinte elengedhetetlen, hogy rendelkezünk egy weboldallal. Természetesen nap, mint nap láthatunk példát arra vonatkozóan, hogy valaki készít egy Facebook oldalt, amin keresztül megpróbálja a termékeit eladni, azonban a weboldal számtalan olyan funkciót képes biztosítani, amely miatt azért mégis a saját weboldal üzemeltetése nélkülözhetetlenné válik hosszútávon. Felmerül azonban a kérdés, hogy vajon mire van szükség egy saját weboldal / webáruház készítéséhez? Az alábbiakban nem célunk olyan részletességgel leírni a webáruházak működését, ahogy azt egy informatikusi képzés esetén elvárható lenne, hanem sokkal inkább közgazdászok számára egy rövid áttekintést adni a szükséges erőforrásokról.

8.1. Tárhely

A weboldal üzemeltetéséhez szükség van egy tárhelyre, amelyen a weboldal megtalálható lesz. Ezt a tárhelyt szokás szervernek is nevezni, a célja, hogy folyamatosan csatlakozzon az internetre és ezáltal bármikor elérhető legyen a weboldal a felhasználók számára. Ezen a tárhelyen egy szoftverkörnyezetet futtatunk, amely a weboldalon található információk megjelenítéséért felelős.

A tárhely esetén rendelkezhetünk saját szerverrel, amelyről működik a weboldalunk, vagy pedig bérelhetünk is egyet, ez esetben általában havi díjas elszámolásban tudjuk egy külső szolgáltató tárhelyszolgáltatását igénybe venni. Ez esetben a weboldalunk fizikailag nem a vállalkozásunkban található, hanem a külső tárhelyszolgáltató szerverein.

Fontos azonban megjegyeznünk, hogy bármelyik szolgáltatást is választod, az alábbi szempontokat figyelembe kell vened:

1) **A szervernek folyamatosan működnie kell (napi 24 órában)**, hiszen sosem tudhatod, hogy a felhasználók mikor szeretnének vásárolni a vállalkozásod weboldalán.

2) **A szerver esetén nem elegendő a folyamatos működés, olyan teljesítménnyel kell rendelkeznie, ami képes sok felhasználót kiszolgálni.** Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy minél többen látogatják meg a weboldalt, annál nagyobb teljesítményre lesz szükség. Például a karácsonyi időszakban vagy Black Friday alkalmával jellemzően sokan vásárolnak webshopokban, így az ehhez hasonló időszaki kilengéseket is ki kell szolgálnia a szervernek.

3) **Az adatokat biztonságosan kell tárolni**, vagyis a megrendelésekkel kapcsolatos személyes adatokhoz ne férjenek hozzá idegenek.

8.2. Domain név

A domain név szintén elengedhetetlen a webáruház létrehozásának. A tárhely csak az adatok tárolására és a felhasználói lekérések teljesítésére szolgál, azonban **a domain név azonosítja a weboldalt**. A domain név azonosítása a **Domain Name System rendszerben valósul meg és a domain névhez egy IP címet rendel hozzá**. A domain cím könnyen megjegyezhető, az egyetemünk weboldal például a www.u-szeged.hu domain-en található.

A domain felépítésében látható, hogy általában „www.”-tal kezdődik, továbbá a cím végén található a „.hu” végződés. Az utóbbit egyébként **Top Level Domain**-nek nevezik. Fontos kérdés azt is eldöntenünk, hogy milyen Top Level Domain-t válasszunk. Itt számtalan lehetőségünk van, a leggyakoribb, amikor az adott országra jellemző domain-t választunk, például Magyarország esetén „.hu”, Németország esetén „.de” vagy az Egyesült Királyság esetén „.uk”-t. Azonban nemcsak országokat jelölhetnek domain-ek, hanem például tevékenységre is utalhatnak, mint például az oktatásra – „.edu” vagy non-profit tevékenység esetén „.org”.

A Top Level Domain alatt található az a domain név, amit általában választani szoktunk a vállalkozásunk webáruháza számára. Például „u-szeged”. Ezzel tudjuk azonosíthatóvá tenni a weboldalt. Vagyis az adott Top Level Domain-en belül (.hu) tudjuk ezt az egyedi azonosítót lefoglalni és ezáltal tudják a felhasználók pontosan megadni a címet, amelyet fel szeretnének keresni.

A weboldal címéhez kapcsolódóan a „www.” előtag is megjelenik, azonban ennek beírása nem feltétlenül szükséges, hogy azonosítható legyen a weboldalunk.

Fontos megemlítenünk, hogy léteznek **aldomain**-ek is, amelyeket nem kell külön regisztrálni, viszont a weboldalunk esetén létre lehet ilyet hozni. Ha az egyetemünk példáját szeretnénk bemutatni, akkor e tekintetben a Karoknak van külön aldomain-jük. Míg az egyetemi weboldal domain-je az „u-szeged”, addig a Gazdaságtudományi Kar esetén az aldomain az „eco”. Ennek megfelelően a kari weboldal domain-je a következő: „eco.u-szeged.hu”. Ez akkor lehet például hasznos, ha weboldalunkon belül valamilyen eltérő témában szeretnénk feltölteni tartalmat. Például blogot, vagy rendezvénnyel kapcsolatos információkat és ezt szeretnénk a weboldalunk jelenlegi tartalmától elkülönülten kezelni.

8.3. Webáruház felépítése

Főoldal

A főoldal jelenik meg akkor, amikor beírjuk a böngészőbe a webáruház címét. **Célszerű a főoldalt úgy kialakítani, hogy minél gyorsabban és könnyebben megtalálható legyen innen minden olyan tartalom, ami fontos lehet a felhasználó számára.** Fontos figyelembe venni, hogy minél kevesebb kattintással el tudjon jutni a felhasználó az általa keresett tartalomig.

Kategória oldal

A kategória oldalak célja, hogy **a felhasználó által keresett termékeket különböző kategóriákba sorolja.** Ezeket a kategóriákat aszerint szükséges kialakítani, ahogy a felhasználó önmagától is kategorizálná a termékeket. A számítógépek esetén láthatunk jelentős változást az utóbbi időben. Egyre inkább előtérbe kerülnek például a gamer számítógépek és kiegészítők, mint például székek, head set-ek. Ennek megfelelően például a Média Markt webshopjában is külön kategóriaként jelennek meg ezek a termékek, elkülönítve a többi számítógépes eszköztől.

Termék oldal

A termék oldal célja, hogy **az adott kategórián belül megtalálható termékekre kattintva a felhasználó megtekinthesse a termék részletes adatait.** Itt található a termék bemutatása és minden olyan szükséges paraméter, ami alapján a felhasználó döntést tud hozni a termékkel kapcsolatban. Itt tudjuk általában a terméket hozzáadni a kosárhoz is.

Kosár oldal

A kosár oldal célja, **hogy a kosárba helyezett termék(ek) adatai megjelenjenek és azok árait összesítse a felhasználó számára.** Itt még van lehetőség a termékek mennyiségének változtatására vagy pedig a termék kosárból való törlésére. Itt gyakorlatilag a megvásárolni kívánt termékekkel kapcsolatban tud a felhasználó beállításokat elvégezni.

Pénztár

Amennyiben a felhasználó úgy dönt, hogy a kosár tartalmát meg kívánja venni, akkor a pénztár felületre navigálja a webáruház a felhasználót, amikor a fizetés gombra kattint. **A Pénztár oldalon tudja beállítani, hogy milyen fizetési módot szeretne választani és a fizetéssel kapcsolatos információkat (bankkártya adat, számla adatai) megadni, valamint a házhozszállítással kapcsolatos paramétereket.** Amint a vásárló megadta a szükséges adatokat és „fizetett”, a webáruház a felhasználót a köszönő oldalra navigálja, aminek célja jelezni a vásárló számára, hogy sikeres volt a tranzakció. Erről viszont a felhasználó általában email-ben is kap értesítést a webáruházról.